

МУНИЦИПАЛЬНОЕ КАЗЁННОЕ ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНОЕ
УЧРЕЖДЕНИЕ
«СРЕДНЯЯ ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНАЯ ШКОЛА им.
А.Т.КУЧМЕЗОВА с.П.ГЕРГЕЖ»

Рассмотрено на
заседании МО
Учителей

Кодекс учащихся
Базовый класс
Год обучения 2023/2024
Ученик № 30 от 30.08.2023
руководитель МО

Согласовано
зам. директора по УВР
М.Х.Кучмезов

30.08.2023

Приказ № 1 от 30.08.2023.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

«по Башкортсюнч үорч»
4 КЛАСС, базовый УРОВЕНЬ

Разработана

Учителем _____
квалификационной категории
Ф.И.О. Бозиевай Р.И.

СДЛ ФР ИППЖ

2023-2024 УЧЕБНЫЙ ГОД

**Пояснительная записка
к рабочей программе по балкарскому языку
в 4 классе**

Планирование составлено на основе программы по балкарскому языку и литературе для 4 класса.

Автор Теммоев Х.М. 2022г., опираясь на учебный план МКОУ «СОШ с.п.Герпегеж» (2022-23 учебный год)

Рассчитана на общее количество часов за год - 34 час

Количество часов по учебному плану 1 ч в неделю.

УМК Теммоев Х.М.. Нальчик «Эльбрус» 2022г. Рабочая тетрадь: Нальчик «Эльбрус» 2022. Джангуразова Л.Х., Ахкубекова Р.Конакова Л.А.

Диктантов – 3

Изложения - 3

ФОНЕТИКА. ГРАММАТИКА. ТЮЗ ЖАЗЫУ

ЭМ БАЙЛАМЛЫ ТИЛ

(34 сагъат)

Билимлери bla усталыкълары

Т ё р т ю н ч ю к л а с с н ы о къ у у ч у л а р ы б и л и р г е б о р ч л у д у л а:

- атланы бетлеген формаларын эм аланы болушлада тюрлениулерин;
- энчи эм тукъум атланы;
- къуралгъан эм къуралмагъан сыфатланы ;
- санауланы баш ышанларын;
- алмашланы баш ышанларын;
- этимлени бетледе, санлада тюрлениулерин;
- этимлени жегилиулерин.

О къ у у ч у л а э т е б и л и р г е т и й и ш л и д и л е:

- текстни ариу, таза, халатсыз жазып алыргъа, окъугъан орфограммаларына 60 – 70 – сёзю болгъан текстден жаздырма жазаргъа, жаздырманы айттымларыны ахырында, байлаулу эм байлаусуз бир туудукъ членлени араларында тыйгъыч белгилени салыргъа;
- сёзню фонетика жаны bla тинтирге;
- сёзню къурамын белгилерге;
- атны санын, болушун табаргъа; санауланы къауумларын, алмашланы бетлерин; этимлени бетлерин, санларын, заманларын белгилей билирге;
- тилни окъулгъан кесеклерин байlamлы тилде хайырланыргъа;
- айттымда къарагъанда магъаналары жууукуй эм чойре болгъан атла, сыфатла, этимле, сайларгъа;
- синтаксис тинтиуню женгил формасын бардырыргъа, айттымны къаллай болгъанын тохташдырыргъа, айттымны баш эм сансыз членлерин табаргъа;
- окъуучу кеси аллына жарашдырыгъан план bla 80 – 90 сёзю болгъан текстден эсденжазма жазаргъа;
- кесини жашаууну неда экскурсиягъа баргъаныны юсюндөн хапарчыкъ жарашдырыргъа;
- сёлешиу культурынан сакъларгъа: тилекни, алгышны, кечгинлик излеуню, чакъырыну кёргюзтген сёзлени хайырлана билирге.

Дерслени магъаналары

Къайтарыу (Зсағъат)

Айтым. Айтымны баш эм сансыз членлери. Сөзлени таууш-харф анализлери.

Сөзню къурамы. Сөзню тамырында кысыкъланы тиоз жазылыулары. Тилни кесеклери. Ат, сыфат, этим, сонгуралары, алмаш.

Морфология (19 с.)

Ат (5 сағыт)

Бетленнген атла. Атланы санлада тюрлениулери.

Бетленнген атланы болушлада тюрлениулери (бирлик эм кёплюк санлада). Болуш ахырланы тиоз жазылыулары.

Энчи эм тукъум атла. Энчи атлада уллу харф.

Айтымла къурагъанда, магъаналары жууукъ эм чуюре келегн атла сайлау. Оюмну толу ачыкъларгъа иги келишген атланы табуу.

Сыфат (3 сағыт)

Тиоз эм болжаллы сыфатла.

Айтымла къурагъанда, магъаналары жууукъ эм чуюре келген сыфатла сайлау.

Оюмну толу ачыкъларгъа иги келишген сыфатны сайлау.

Санау (3 сағыт)

Санау, аны магъанасы, соруулары. Санчы эм тизгинчи санаула. Сангуланы тиоз жазылыулары.

Санчы эм тизгинчи санауланы атла бла бирге хайырлана билиу.

Алмаш (3 сағыт)

Этим (3 сағыт)

Этимни баш формасыны юсюндөн ангылам. Этимни бетледе, санлада тюрлениую.

Этимлени жегилиулери. Жегилген этимлени болуш ахырларыны тиоз жазылыулары.

Айтымланы къурагъанда, магъаналары жууукъ эм чуюре келген этимлени сайлау. Оюмну толу ачыкъларгъа иги келишген этимни сайлау.

Сөзлеу (2 сағыт)

Сөзлеуню юсюндөн ангылам. Сөзлеуню магъансы.

Синтаксис (9 с.)

Айтым

Бош айтым. Байламсыз бир туудукъ членлери болгъан айтымла. Бир туудукъ членлери байламла бла къошуулгъан айтымла. Байламлы эм байламсыз бир туудукъ членли айтымланы тыйгыч белгилери. Бир туудукъ членлери болгъан айтымла къурай билиу.

Тилни болушлукъчу кесеклери

Байламлы сёлешим

Окъулгъанын планын салыу. Окъулгъанын магъанасын, планнга кёре, толу неда кысха айта билиу, 70 – 90 сөзю болгъан текстни кеси аллына планын салып, толу эм кысха эсденжазма жаза билиу. Тенгине, жуугъуна письмо жаза билиу. Школ коллективни жашаунунда кёрген затларын айта эм жаза билиу. Къабыргъа газетте школда, классда болгъан затланы юсюндөн билдириу жазыу.

Жылны ичинде окъулгъанын къайтарыу

(2 сағыт)

Жазылыулары къыйын неда айтылыулары башхаракъ болуп, алай окъуучула тюз жазаргъа тийишли сёзле: автомат, агъач, агроном, агъашчы, акъсакъал, ауур, басхыч, библиотека, билямукъ, быйыл, боюнлукъ, бүгече, бүгюн, вагон, вокзал, жангы, ёзенги, жангылыкъ, жангылыч, жилямукъ, жортуюул, жыйын, жубуран, жууукъ, жууургъан, жаяулай, зауукъ, иер, кёзюлдюреуок, къайгъыр, къайгъычы, къаум, къуанч, къуат, къушамиш, миллет, мурку, жууапбер, портфель, республика, саут, солдат, суусап, саргылым, тамбла, тебире, тенглик, тёппе, тюнене, тасхачы, тенги, токъсан, ууакъ, ууурт, уууч, ушхуур, уят, хычыуун, чыммакъ, шагырей, шабат, ырахат, ыран, ийнакълау, окъуу, шуёхлукъ, огъурлу.

Малкъар тил 4-чио класс.

0	Темы.	Ко л- во час- ов	Дата план	Дата факт
	Къайтарыу (3 с.)			
1.	Айтым. -1 Сёзлени айтымда байланыулары.-2 Айтымны ахырында тыйгыч белгиле.-3	1	05.09	
2.	Сёзню къурамы.-4 Жалгъаула.-5	1	12.09	
3.	Сёзню тамырында къысыкъланы тюз жазыу - 6	1	19.09	
	Морфология(19с.)			
	АТ(5 с.)			
4.	Атны магъанаасы эм грамматика ышанлары.-7 Энчи эм тукъум атла.-8	1	26.09.	
5.	Атны болушлада тюрлению (баш, иеликчи, бериучуо болушла.)-9,10	1	03.10.	
6.	Атны болушлада тюрлениую (тамамлаучу, орунлаучу, башлаучу болушла)-11,12	1	10.10	
7.	Иели атла.-13 Аланы болушлада тюрлениулери.-14	1	17.10.	
8.	Атны морфология жаны bla тинтиу.-15 Келденжазма	1	24.10	
	СЫФАТ (3с.)			
9.	Сыфатны магъанаасы эм грамматика ышанлары.-16	2	07.11.	
10.	Къуралгъан сыфатла.-17	1	14.11.	
11.	Атладан сыфатла къурау.-18 Сыфатны айтымда тюз жюрюютюю.-19	1	21.11.	
	САНАУ (3с.)			
12.	Санауну магъанаасы эм грамматика ышанлары.-20	1	28.11	
13.	Тизгинчи санаула.-21	1	05.12.	
14.	Санауланы айтымда тюз хайырланы.-22 Санауланы тюз жазылыулары.-23 Санауланы атла bla жюрюютюулери.-24	1	12.12.	
	АЛМАШ (3с.)			
15.	Бетлеучю алмашла-25 Бетлеучю алмашланы бирлик эм кёплюк санлары-26	2	19.12.	
16.	Биринчи, экинчи эм ючинчю бетни алмашлары, аланы булушлада тюрлениулери.-27	1	26.12.	
17.	Алмашланы айтымда тюз хайырланы-28 Эсденжазма	1	09.01.	
	ЭТИМ (3 с.)			
18.	Этимни белгисиз формасы.-29	1	16.01.	
19.	Этимни заманлары (бусагъат, озгъан, боллукъ)-30, 31, 32, 33	1	23.01.	
20.	Этимни айтымда къуллугъу-34	1	30.01	

	СЁЗЛЕУ (2с.)			
21.	Сёзлеуню магъанасы эм грамматика ышшанлары -35	1	06.02	
22.	Сёзлеуню къуралыулары - 36 Сёзлеуню къаумлары-37	1	13.02.	
	Синтаксис(9 с.)			
23	Бош айтыйм Айтыймны баш членлери Айтыймны хапарчысы	1	20.02	
24.	Айтыймны сансыз членлери. Толтурууучу.	1	27.02	
25.	Айгъакълаучу.	1	05.03.	
26.	Болум.	1	12.03.	
27.	Айтылгъан муратха кёре айтыйланы тюрлюлери. Хапарлаучу айтыйм. Соруучу айтыйм. Кётюрюучу айтыйм.	1	19.03	
28.	Айтыймны бир туудукъ членлери. Байламсыз бир туудукъ членли айтыймла.	1	09.04	
29.	Бир туудукъ членлери байламла бла къошуулгъан айтыймла.	1	16.04.	
30.	Байламлы бир туудукъ членли айтыймлада тыйгъыч белгиле.	1	23.04.	
31.	Бош айтыймны тинтиу.	1	30.04	
	I-V класслада оқыугъаннынны къайтарыу (3с.)			
32.	Тилни кесеклери	1	07.05	
33.	Тилни илму бёллюмлери	1	14.05.	
34.	Къайтарыу,бегитиу ишле.	1	22.05.	